

Zápis

z jednání Pracovního týmu RHSD ČR pro pracovněprávní vztahy, kolektivní vyjednávání a zaměstnanost dne 19. června 2014

Přítomni: dle prezenční listiny

Program:

1. Akční plán na podporu hospodářského růstu a zaměstnanosti
2. Zákon o státní službě
3. Dopady občanského zákoníku
4. Různé

Jednání Pracovního týmu RHSD ČR pro pracovněprávní vztahy, kolektivní vyjednávání a zaměstnanost dne 19. června 2014 řídil jeho vedoucí, generální ředitel SP ČR, Ing. Zdeněk Liška.

I.

Akční plán na podporu hospodářského růstu a zaměstnanosti

Ing. Liška připomněl, že uvedený materiál Úřadu vlády České republiky je výsledkem dlouhodobějšího vývoje prací týkajících se podpory hospodářského růstu a tvorby nových pracovních míst; chybí mu však provázání na státní rozpočet na rok 2015. Doporučil tento materiál vzít na vědomí s tím, že diskuse k němu proběhne na jednání plenární schůze RHSD dne 30. června 2014.

Mgr. Vaňásek k materiálu připravenému Úřadem vlády připomněl, že Ministerstvo práce a sociálních věcí připravuje vlastní materiál týkající se jeho působnosti (oblast zaměstnanosti), který bude výrazně podrobnější, a který by měl být v průběhu července rozeslán do vnějšího připomínkového řízení.

JUDr. Samek: Záměry vlády obsažené v předloženém materiálu v oblasti růstu a zaměstnanosti ČMKOS podporuje, je však třeba skutečná, národními finančními prostředky dostatečně zabezpečená „velká“ i „malá“ aktivní politika zaměstnanosti s jasnými prorůstovými opatřeními vedoucími k růstu počtu pracovních míst. Bylo by proto potřeba doplnit materiál o výčet takových konkrétních opatření s vazbou na konkrétní výdaje státního rozpočtu připravovaného vládou na rok 2015.

Závěr:

Pracovní tým RHSD ČR pro pracovněprávní vztahy, kolektivní vyjednávání a zaměstnanost vzal předložený materiál a informaci zástupce Ministerstva práce a sociálních věcí k uvedenému bodu na vědomí s tím, že opatření v oblasti „Podpora zaměstnanosti a odměňování“ jsou na úrovni resortu Ministerstva práce a sociálních věcí rozpracovávány podrobně v rozsahu cca 33 opatření, které budou předloženy v samostatném materiálu na některém z následujících jednání pléna RHSD.

II.

Zákon o státní službě

Mgr. Kateřina Valachová, náměstkyně ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu ve svém vystoupení přiblížila novelu zákona o státní službě. Připomněla, že se přípravou tohoto zákona od května 2014 zabýval i zvláštní dočasný pracovní tým RHSD a že probíhají jednání na odborné a politické úrovni, včetně jednání s opozicí, ke koncepci a paragrafovému znění komplexního pozměňovacího návrhu k novele zákona o státní službě (sněmovní tisk č. 71), jejichž výsledky budou ještě do navrhované právní úpravy promítnuty.

Výstupy z uvedených jednání byly průběžně konzultovány se zástupci personálních útvarů správních úřadů, s legislativními náměstkyněmi ministerstev a správních úřadů, se zástupci tzv. Rekonstrukce státu a odborových svazů, zaměstnavatelských svazů, s regulátory či s tzv. zprostředkujícími subjekty. V podkladu pro Pracovní tým RHSD ČR pro pracovní právní vztahy, kolektivní vyjednávání a zaměstnanost je proto věnována pozornost především hlavním cílům a problémům navrhované úpravy, tj. principům odpolitizování a profesionalizace státní správy (služby), osobní působnosti, institucionální působnosti, právům a povinnostem zaměstnanců, úřednické zkoušce a odměňování.

Při jednání předala účastníkům písemný podklad „Srovnání s jinými služebními poměry“, který uvádí v přehledné tabulce porovnání hlavních práv státních zaměstnanců s vojáky a s příslušníky ozbrojených sborů a charakterizovala i obsah přílohy obsahující informace o přechodném období z pohledu personalistiky a časový harmonogram implementace zákona o státní službě schváleného usnesením vlády č. 325/2014 Sb.

Návrh komplexního pozměňovacího návrhu, jímž bude do sněmovního tisku č. 71 zapracována nová právní úprava státní služby, projedná dne 27. června 2014 Ústavněprávní výbor Poslanecké sněmovny a poté dne 30. června 2013 na svém jednání plenární schůzi RHSD. Druhé čtení sněmovního tisku č. 71, do něhož bude návrh komplexního pozměňovacího návrhu načten, by mělo být poté projednáno na mimořádné schůzi Poslanecké sněmovny, která bude probíhat od 15. července 2014; předpokládá se, že ta by měla návrh projednat tak, aby byl získán časový prostor v délce cca tři měsíců na implementaci nové právní úpravy a na faktické zahájení fungování státní služby od 1. ledna 2015.

Změny, které budou případně ještě dohodnuty při jednání RHSD, či v jednáních v rámci vládní koalice a při jednáních s opozicí, by byly načteny do návrhu komplexního pozměňovacího návrhu, jímž bude do sněmovního tisku č. 71 zapracována nová právní úprava státní služby v rámci druhého čtení návrhu novely zákona o státní službě.

V současné době jsou dokončovány práce na změnovém zákoně k uvedenému zákonu, který bude projednáván a předložen Poslanecké sněmovně samostatně formou poslanecké iniciativy. I tento návrh zákona je průběžně konzultován s výše uvedenými skupinami.

Informovala rovněž o úvahách o odstraňování současných rozdílů v odměňování různých skupin státních zaměstnanců, kdy vláda zamýšlí zvýšit celkový objem prostředků na platy státních zaměstnanců v roce 2015 o 3,5 % s tím, že tyto prostředky by byly využívány diferencovaně v zájmu odstraňování uvedených rozdílů. Připomněla v této souvislosti požadavek odborů na příplatek za službu ve výši 25 % platu pro všechny státní zaměstnance.

Vyslovila názor, že plénum RHSD by mohlo svým usnesením např. požadovat odstranění rozdílů v odměňování různých skupin státních zaměstnanců, zejména těch, kdy by se ocitli státní zaměstnanci přijetím navrhované právní úpravy v méně výhodném postavení než zaměstnanci v jiných služebních poměrech, dále, aby odměňování státních zaměstnanců

dostatečně zohledňovalo zvýšený rozsah jejich povinností oproti ostatním zaměstnancům. Rovněž by měly být doplněny do připravovaného návrhu dopady navrhované regulace.

Ing. Rovenský uvedl, že Odborový svaz státních orgánů a organizací (OSSO) navrhovaný zákon vítá, protože jde o právní úpravu, která v České republice chybí. Zdůraznil, že odbory podporují hlavní cíle navrhované úpravy, mají k ní však některé zásadní výhrady. V porovnání s ostatními služebními poměry existujícími v České republice se rozhodl OSSO netrvat na kariérním řádu a na výsluhách pro státní zaměstnance. Pokud jde o připomínky a požadavky odborů k navrhované právní úpravě, pro státní zaměstnance by měla platit řada omezení, která zhoršují jejich postavení nad rámec právní úpravy týkající se zaměstnanců v ostatních služebních poměrech (např. ozbrojené složky). To je třeba odstranit. Pokud jde o odměňování státních zaměstnanců, zákon je v této oblasti jen velmi obecný a počítá s tím, že až do 1. ledna 2017 bude platit současná úprava a teprve poté se má tato úprava změnit, aniž by bylo řečeno, jak. Proto OSSO požaduje pro všechny státní zaměstnance příplatek za službu ve výši 25 % platu, minimální tarify a narovnání nerovností způsobených dosavadní právní úpravou přijatou v roce 2011.

Vážným problémem je, že nejsou známy přesné počty zaměstnanců, jichž se bude nová právní úprava týkat. Důvodem je zejména skutečnost, že nejsou dosud stanoveny obory státní služby ani systemizace ve státní službě, a proto nelze tyto počty a tedy ani náklady nově navrhované právní úpravy spolehlivě odhadnout. I tento nedostatek navrhované právní úpravy je třeba odstranit a při jednání pléna RHSD podat podrobnou informaci.

Problémem je i zvolené nastavení výběrových komisí, které nezaručuje depolitizaci státní služby. Odbory rovněž nemohou souhlasit s navrženým systémem hodnocení zaměstnanců, když na druhé straně zákon umožňuje jednostranné snížení platů zaměstnanců při nedostatku prostředků ve státním rozpočtu. To zcela degraduje motivaci zaměstnanců i smysl navrhovaného systému hodnocení zaměstnanců.

JUDr. Kindlová připomněla, že součástí připravovaného změnového zákona je rovněž novela zákoníku práce, která se týká úprav platů odstraňujících smluvní platy. I zde se počítá s možností snížení platů při nedostatku prostředků ve státním rozpočtu.

Ing. Pikierská, uvedla, že ASO souhlasí s vyjádřeními zástupců ČMKOS k připravované nové právní úpravě státní služby a zdůraznila negativní hodnocení možnosti snižovat platy ze strany ASO.

Mrg. Petrželka vyjádřil, že cíle sledované připravovanou úpravou zaměstnavatelé podporují a věří, že mohou být naplněny, ale požadují po vládě profesionální, přesný a rychlý odhad nákladů, které implementace služebního zákona vyžaduje.

JUDr. Hejdková: SP ČR se zabývá i čerpáním prostředků z evropských zdrojů a proto vyžaduje v zájmu vyloučení možných problémů při čerpání těchto prostředků, aby nový zákon pokrýval všechny zaměstnance, kteří se tímto čerpáním zabývají.

Závěry:

PT RHSD po projednání bere „Podkladový materiál o přípravě služebního zákona“ a informace podané paní náměstkyní Mgr. Valachovou na vědomí a žádá, aby v materiálu předkládaném pro jednání plenární schůze RHSD:

- byla podána informace o vypořádání připomínek sociálních partnerů zaslaných k návrhu služebního zákona v rámci probíhajícího vnějšího připomínkového řízení,
- byly podrobně vysvětleny ekonomické dopady implementace navrhované právní úpravy,

- při vymezení, na koho se bude zákon o státní službě vztahovat, bylo zabezpečeno, že se tato úprava bude vztahovat na všechny zaměstnance, kteří se zabývají problematikou čerpání evropských strukturálních fondů.

III.

Dopady nového občanského zákoníku

JUDr. Samek informoval podrobně o závěrech jednání zástupců sociálních partnerů dne 18. června 2014 s Ministerstvem spravedlnosti a Ministerstvem práce a sociálních věcí, které jsou připojeny v příloze tohoto zápisu. Naznačil další postup při realizaci uvedených závěrů, s nimiž by se měla ztotožnit RHSD, s tím, že vláda by je následně promítla do návrhů novel nového občanského zákoníku, zákoníku práce, zákona o veřejných rejstřících, popř. dalších zákonů, které jsou v současné době projednávány v rámci vnějšího připomínkového řízení. Sociální partneři povedou v tomto smyslu politická jednání tak, aby účinnost těchto úprav mohla nastat co nejdříve, nejpozději k 1. lednu 2015.

JUDr. Hejduková: zdůraznila, že SP ČR nadále setrvává na pozici minimálních změn nové soukromoprávní úpravy a doporučuje vyčkat na zhodnocení jejích dopadů s určitým časovým odstupem, nicméně konkrétní požadavky, obsažené v záznamu z jednání sociálních partnerů na Ministerstvu spravedlnosti ze dne 18. června 2014, na kterých panovala shoda všech zúčastněných stran, jsou z kategorie problémů, které praxe potřebuje vyřešit urychleně.

JUDr. Ledererová jménem Ministerstva spravedlnosti přislíbila součinnost při realizaci závěrů dosažených na uvedeném jednání při novelizacích realizovaných v jeho působnosti. Proto nebude realizována novela již zasláná do připomínkového řízení, týkající se mj. i rejstříkového zákona. Ministerstvo spravedlnosti ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí připraví pro jednání RHSD harmonogram přípravy příslušných právních předpisů tak, aby bylo možné realizovat dohodnuté závěry z jednání sociálních partnerů, Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva práce a sociálních věcí.

Mgr. Valachová vyjádřila záměr vlády nebránit v souvislosti s řešením negativních dopadů nové úpravy soukromého práva změnám zákoníku práce, na kterých se oba sociální partneři shodnou.

JUDr. Trylč: Informoval, že Ministerstvo práce a sociálních věcí má v plánu připravit novelu zákoníku práce v červenci 2014, ocenil vstřícný postoj Ministerstva spravedlnosti k řešení problémů souvisejících s dopady nové úpravy soukromého práva; vyjádřil však v této souvislosti obavy, zda tyto úpravy budou jednoduché a zda je bude možné snadno realizovat. S řadou řešení navrhaných sociálními partnery nemá Ministerstvo práce a sociálních věcí věcný problém, je to pro něj pouze otázka termínová.

Závěr:

PT RHSD po projednání dopadů nového občanského zákoníku v oblasti veřejných rejstříků a v oblasti zákoníku práce doporučuje

- realizovat úpravy obsažené v Záznamu z jednání náměstkyně ministryně spravedlnosti se zástupci sociálních partnerů k jejich připomínkám a požadavkům týkající se dopadů nového soukromého práva ze dne 18. června 2014, připojeném v příloze tohoto zápisu, s tím, že Ministerstvo spravedlnosti ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí připraví harmonogram přípravy příslušných právních předpisů pro jednání plenární schůze RHSD dne 30. června 2014,

- přizvat na jednání plenární schůze RHSD dne 30. června 2014 prof. JUDr. Helenu Válkovou, CSc. ministryni spravedlnosti.

IV.

Různé

1. **JUDr. Hejduková** upozornila na problém, kdy Ministerstvo zdravotnictví přislíbilo panu Bohumíru Dufkovi, předsedovi ASO, že budou pozastaveny práce na novele zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, aby mohly být do této novely zahrnuty i výstupy z právě probíhajícího projektu "Pracovnílékařské služby", který mapuje problémy v oblasti pracovnílékařských služeb. SP ČR s ohledem na informace o pokračování uvedených prací požaduje, aby Ministerstvo zdravotnictví tyto práce se sociálními partnery koordinovalo tak, aby uvedený slib byl naplněn.
2. **JUDr. Kindlová** požádala o vyřešení problémů s obesíláním sociálních partnerů v rámci připomínkového řízení v rámci e-klepu (ministerstva si často nejsou vědoma své zákonné povinnosti projednávat návrhy právních předpisů i jiných materiálů týkajících se ekonomických a sociálních zájmů zaměstnanců uložené v § 320 zákoníku práce), uplatňováním připomínek zásadní povahy (e-klep v řadě případů neumožňuje sociálním partnerům připomínku označit jako připomínku zásadní povahy a následně zpracovat informaci pro vládu o obsahu a vypořádání těchto zásadních připomínek). Nám. Mgr. Valachová přislíbila tyto problémy řešit.
3. **Mgr. Valachová** nabídla sociálním partnerům možnost doplnit své zástupce do Komise pro hodnocení dopadů regulace (RIA) a umožnit jejich zástupcům účast na jednání Legislativní rady vlády.

V Praze dne 19. června 2014

Zapsali: JUDr. Hejduková, CSc., JUDr. Samek

*****

Příloha zápisu:

Záznam

z jednání náměstka ministryně spravedlnosti se zástupci sociálních partnerů
k jejich připomínkám a požadavkům týkajícím se dopadů nového soukromého práva
dne 18. června 2014

Jednání se zúčastnili:

JUDr. Robert Pelikán Ph.D, náměstek ministryně spravedlnosti, JUDr. Eva Ledererová, vrchní ředitelka legislativní sekce Ministerstva spravedlnosti, Mgr. Marek Svatoš, vedoucí oddělení hmotného práva civilního, JUDr. Jitka Hejduková, CSc., ředitelka zaměstnavatelské sekce SP ČR, JUDr. Jitka Hlaváčková, zaměstnavatelská sekce SP ČR, JUDr. Vít Samek, místopředseda ČMKOS, JUDr. Zdeňka Kindlová, Právní a sociální oddělení ČMKOS, JUDr. Ladislav Trylč, ředitel odboru pracovníprávní legislativy MPSV

Účastníci jednání se shodli na těchto závěrech:

Evidence odborových organizací a organizací zaměstnavatelů bude převedena zpět na Ministerstvo vnitra nebo na Ministerstvo práce a sociálních věcí, nebude tam vedeno řízení, půjde o neveřejný rejstřík. Sociální partneři se kloní k převedení agendy na Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Zastupování v dozorčích radách: Zaměstnavatelé navrhuji jednoznačně stanovit, že zaměstnanci mohou mít zástupce v dozorčích radách. ČMKOS požaduje obnovit povinné zastoupení zaměstnanců v dozorčích radách. Ministerstvo spravedlnosti se přiklonilo k variantě zpřesnění právní úpravy dobrovolného zastoupení zaměstnanců v dozorčích radách.

Souběh výkonu funkce statutárního orgánu a pracovněprávního vztahu: Ministerstvo spravedlnosti podporuje zlepšení osvěty právní úpravy a stabilitu právní úpravy a odmítlo návrh zaměstnavatelů. Souběhy výkonu funkce statutárního orgánu a pracovněprávního vztahu Ministerstvo spravedlnosti zamítá.

Stavění promlčecích a prekluzivních lhůt:

Ministerstvo spravedlnosti bude přes prázdniny připravovat organizačně technickou novelu nového občanského zákoníku, v níž by chtělo vyřešit i tento problém. Ale souhlasí s úpravou již v současné novele zákoníku práce (§ 330 odst. 2 ZP, odbory navrhuji do § 346d vložit nový odstavec 8), která je v připomínkovém řízení.

Srážky ze mzdy: v § 2045 NOZ dojde ke sjednocení úprav; doplní se odkaz na o.s.ř. (viz § 148 odst. 2 ZP); odstraní se druhý limit. Tato úprava bude promítnuta i do ustanovení § 1988 odst. 2 NOZ.

Svéprávnost - 15 let: Ministerstvo spravedlnosti trvá na tom, aby statusové věci zůstaly v NOZ na jednom místě. S ohledem na skutečnost, že sociální partneři chtějí zvláštní úpravu, Ministerstvo spravedlnosti souhlasí s tím, že i když zůstane základní úprava obsažena v NOZ, vyhoví připomínce sociálních partnerů. Zruší se oprávnění zákonného zástupce jednostranně ukončit pracovněprávní vztah nezletilého. V § 35 odst. 1 NOZ se vypustí slova: „a ukončil povinnou školní docházku“.

Pobočné spolky: V novém občanském zákoníku, zákoníku práce a v zákoně o veřejných rejstřících, popř. jej nahrazující právní úpravě bude ve vztahu k organizacím zaměstnavatelů a odborovým organizacím vypuštěn pojem „pobočné odborové organizace“ a „pobočné organizace zaměstnavatelů“.

Nám. Pelikán prohlásil na žádost sociálních partnerů, že Ministerstvo spravedlnosti nebude bránit dalším změnám, které dohodne MPSV se sociálními partnery v oblasti zákoníku práce.

Sociální partneři v návaznosti na to dohodli s MPSV:

- Úpravu § 1a odst. 2 zákoníku práce podle návrhu ČMKOS,
- Úpravu skončení dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (§ 77 odst. 4 zákoníku práce).

Sociální partneři se dohodli, že v rámci probíhajícího připomínkového řízení k návrhu novelizace zákoníku práce uplatní požadavky na jeho změny dohodnuté sociálními partnery při posledním jednání PT RHSD pro pracovněprávní vztahy, kolektivní vyjednávání a zaměstnanost.

Zaznamenali:

Samek, Ledererová, Hejduková